

CHARAKTERISTIKA VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Charakteristika vzdelávacieho programu	
Názov vzdelávacieho programu:	Filozofia pre 21. storočie
Dĺžka vzdelávacieho programu:	4 semestre po 7 stretnutí v rozsahu 120 minút
Rozsah vzdelávania v rámci jedného akademického roka (v hodinách):	28
Odborný garant vzdelávacieho programu:	Prof. Silvia Tomašková, PhD.
Zabezpečujúce pracovisko:	Katedra filozofie a politológie
Ciele vzdelávacieho programu:	Filozoficky reflektovať a uchopiť problémy 21. storočia, získať vedomosti z oblasti aktuálnych filozofických reflexií a ukázať relevantnosť odboru v súčasnej dobe.
Minimálny počet účastníkov vzdelávania:	10
Minimálny vek účastníkov vzdelávania:	50

Informačný list vzdelávacieho bloku	
Názov VP: Filozofia pre 21. storočie	
Názov VB: Kapitoly z filozofie 21. storočia	
Garant VP: prof. Silvia Tomašková	
Lektor/i VB: prof. Silvia Tomašková, doc. Viera Jakubovská, doc. Andrea Javorská, doc. Klement Mitterpach, doc. Tomáš Pružinec, doc. Martin Vašek, Dr. Lenka Kocinová	
Obdobie štúdia VB: Ročník: 1. ročník	Forma výučby: prezenčná
Semester: Zimný	Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách) za VB: 7 stretnutí po 120 minút
Podmieňujúce VB: nie sú	
Všeobecný cieľ VB: Poskytnúť účastníkom vzdelávania náhľad do vybraných oblastí filozofie a sprostredkovať im spôsob ako filozoficky pristupovať k súčasnému svetu.	
Vzdelávací štandard	Obsahový štandard VB:
	Témy: 1. Miesto filozofie v každodennom živote človeka (prof. Tomašková) 2. Ako sa z dobrých ľudí stávajú zlí ľudia? (doc. Jakubovská) 3. Antropologické zákutia a antropologické perspektívy vo filozofii (doc. Pružinec) 4. Filozofia náboženstva v 21. storočí I (doc. Vašek) 5. Filozofické (kritické) myslenie a manipulatívne techniky (Dr. Kocinová) 6. Čo existuje a čo nie? A záleží vôbec na tom? (doc. Mitterpach) 7. Ekofilozofia a environmentálna zodpovednosť človeka (doc. Javorská)
	Výkonový štandard (výsledky vzdelávania) VB:
	Spôsobilosti: - účastník kurzu sa oboznamuje so základnými pojmami a spôsobmi uvažovania na prieniku filozofie a každodennej skúsenosti; - frekventant dokáže interpretovať základné myšlienky; vie nájsť príklady z každodennej praxe; dokáže rozhodnúť, čo je dobré a čo nie a vyargumentovať svoj názor; - uvažuje o mieste, význame a úlohe človeka v súčasnej spoločnosti, orientuje sa v základných problematikách filozofickej antropológie; - vie charakterizovať vybrané popredné myšlienkové prúdy súčasnej filozofie náboženstva - ich prístup, otázky, odpovede; - účastník vzdelávania rozoznáva najčastejšie manipulatívne techniky, pozná logické chyby a v bežnej konverzácii ich vie nájsť a identifikovať; - reflektuje prítomnosť a miesto problematiky súvislosti ontologických a hodnotových presvedčení v súčasnom myslení a spoločensko-politickom a kultúrnom diskurze; - získa prehľad o základných filozofických východiskách a hodnotových orientáciách človeka vo vzťahu k prírode.
Metódy dosiahnutia výsledkov vzdelávania: prednáška, diskusia, analýza problémov, práca s textom, riešenie úloh	

Spôsob hodnotenia a ukončenia VB: kolokvium, filozofická esej
Literatúra: HÁBL, J. 2015. <i>I když se nikdo nedívá: fundamentální otázky etického vychovatelství</i> . Červený Kostelec: Pavel Mervart. BAUMAN, Z. 2019. <i>44 dopisů z tekutého moderního světa</i> . Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). HABERMAS, J. 2012. <i>K ústave Európy</i> . Bratislava: Kalligram. KUČÍREK, J. 1995. <i>Ekofilozofia včera, dnes a zajtra</i> . Nitra: UKF. PEREGRIN, J. 2008. <i>Filozofie pro normální lidi</i> . Dokořán. PHILIPS, D. Z., TESSIN, T. 2001. <i>Philosophy of Religion in the Twenty-First Century</i> . London: Palgrave Macmillan. SMULLYAN, R. 1992. <i>Satan, Cantor a nekonečno</i> . Praha: Mladá fronta. STRAWSON, P. 2001. <i>Analýza a metafyzika</i> . Bratislava: Kalligram.

Vysvetlivky: VP – vzdelávací program, VB – vzdelávací blok

Informačný list vzdelávacieho bloku	
Názov VP: Filozofia pre 21. storočie	
Názov VB: Vybrané problémy z filozofie 21. storočia	
Garant VP: prof. Silvia Tomašková	
Lektor/i VB: prof. Silvia Tomašková, doc. Viera Jakubovská, doc. Andrea Javorská, doc. Klement Mitterpach, doc. Tomáš Pružinec, doc. Martin Vašek, Dr. Lenka Kocinová	
Obdobie štúdia VB: Ročník: 1. ročník	Forma výučby: prezenčná
Semester: Letný	Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách) za VB: 7 stretnutí po 120 minút
Podmieňujúce VB: nie sú	
Všeobecný cieľ VB: Poskytnúť účastníkom vzdelávania náhľad do vybraných oblastí filozofie a sprostredkovať im spôsob ako filozoficky pristupovať k súčasnému svetu.	
Vzdelávací štandard	Obsahový štandard VB: Témy: 1. Filozofia a veda v živote človeka (prof. Tomašková) 2. Osamelí v dave (doc. Jakubovská) 3. Globalizácia – vymyslený príbeh alebo realita? Filozofické uchopenie problematiky (doc. Pružinec) 4. Filozofia náboženstva v 21. storočí II (doc. Vašek) 5. Pravda a pravdepodobnosť (Dr. Kocinová) 6. Prírodné alebo umelé? Osud alebo voľba? (doc. Mitterpach) 7. Filozofická antropológia a miesto človeka v súčasnom svete (doc. Javorská)

	Výkonový štandard (výsledky vzdelávania) VB: Spôsobilosti: - účastník kurzu sa učí posúdiť význam filozofickej reflexie o poznatkoch súčasnej vedy pre bežný život; - frekventant dokáže získané poznatky aplikovať do praxe; dokáže posúdiť vážnosť vybraného problému a hľadať spôsoby jeho riešenia; - uvažuje o filozofickom význame a úlohe javu globalizácie, pričom sa snaží porozumieť sociálnym turbulenciám súčasnej globalizovanej spoločnosti; - posudzuje a komparuje vybrané prúdy charakterizujúce súčasnú filozofiu náboženstva; - pozná základné teórie pravdy a rozumie filozofickým aspektom pravdepodobnosti a Bayesovej teórie; - reflektuje prítomnosť a miesto problematiky rozlíšenia prírodného a umelého v súčasnom myslení a spoločensko-politickom, ekologickom a kultúrnom diskurze; - porozumie postaveniu človeka v kontexte súčasnej kultúry a dejín, pamätá si súčasné podoby filozofických koncepcií človeka.
Metódy dosiahnutia výsledkov vzdelávania: prednáška, diskusia, analýza problémov, práca s textom, riešenie úloh	
Spôsob hodnotenia a ukončenia VB: kolokvium, filozofická esej	
Literatúra: ARISTOTELES.1972. <i>Fyzika</i> , 2. kniha. In: Antológia z diel filozofov. Od Aristotela po Plotína. Bratislava: Pravda, s. 88 – 104. BAUMAN, Z. 2019. <i>44 dopisů z tekutého moderního světa</i> . Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). BAUMAN, Z. 2000. <i>Globalizácia. Dôsledky pre ľudstvo</i> . Bratislava: Kalligram. JAKUBOVSKÁ, V. 2020. <i>Osamelosť mladých ľudí a online komunikácia</i> . In: Mládež a spoločnosť: slovenský časopis pre štátnu politiku a výskum mládeže. Roč. 26, č. 1 (2020), s. 38 – 52. LÉVI-STRAUSS, C. 2012. <i>Antropologie a problémy moderního světa</i> . Praha:Karolinum. POPPER, K. 1995. <i>Hľadanie lepšieho sveta</i> . Bratislava, Archa. RORTY, R., VATTIMO, G., ZABALA, S. 2007. <i>Budoucnost náboženství</i> . Praha: Karolinum.	

Vysvetlivky: VP – vzdelávací program, VB – vzdelávací blok

Informačný list vzdelávacieho bloku	
Názov VP: Filozofia pre 21. storočie	
Názov VB: Filozofické otázky včera a dnes	
Garant VP: prof. Silvia Tomašková	
Lektor/i VB: prof. Silvia Tomašková, doc. Viera Jakubovská, doc. Andrea Javorská, doc. Klement Mitterpach, doc. Tomáš Pružinec, doc. Martin Vašek, Dr. Lenka Kocinová	
Obdobie štúdia VB: Ročník: 2. ročník	Forma výučby: prezenčná

Semester: Zimný	Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách) za VB: 7 stretnutí po 120 minút
Podmieňujúce VB: nie sú	
Všeobecný cieľ VB: Poskytnúť účastníkom vzdelávania náhľad do vybraných oblastí filozofie a sprostredkovať im spôsob ako filozoficky pristupovať k súčasnému svetu.	
Vzdelávací štandard	Obsahový štandard VB:
	Témy: 1. Čo znamená starostlivosť o dušu pre súčasného človeka? (prof. Tomašková) 2. Cudzie neznamena vždy len nebezpečné (doc. Jakubovská) 3. Hranice a hraničnosti vo filozofickom myslení (doc. Pružinec) 4. Filozofia náboženstva v 21. storočí III (doc. Vašek) 5. Svety možné a nemožné (Dr. Kocinová) 6. Je možná budúcnosť bez dejín? Novovek a koniec dejín (doc. Mitterpach) 7. Ľudská prirodzenosť, otázka identity a humanizmu (doc. Javorská)
	Výkonový štandard (výsledky vzdelávania) VB:
	Spôsobilosti: - účastník kurzu znovu premýšľa o význame pojmu „starosť“ a „starosť o dušu“ na rovine filozofickej, náboženskej, psychologickej a osobnej; - frekventant dokáže vyjadriť svoj názor k vybranému problému; vie aplikovať teoretické poznatky do praxe; rozumie kontextom a súvislostiam medzi javmi; - kladie si otázky významu hraníc a uvažuje o ich účelovosti, reflektuje výzvy, ktoré kladie postmoderná doba; - učí sa uvažovať o mieste, význame a úlohe náboženstva v spoločnosti a v osobnom živote jednotlivca; - poznáva základné fil. teórie možných svetov, rozumie pojmom nevyhnutnosť, možnosť, náhodnosť; - reflektuje prítomnosť a miesto problematiky dejín a dejinnosti v súčasnom myslení a spoločensko-politickom a kultúrnom diskurze; - porozumie problémom, ktoré boli zdrojom filozofickej reflexie v minulosti a v súčasnosti sú naďalej výzvou k pochopeniu antropologických premien a obrazov človeka.
Metódy dosiahnutia výsledkov vzdelávania: prednáška, diskusia, analýza problémov, riešenie problémov, spätná väzba	
Spôsob hodnotenia a ukončenia VB: Kolokvium, filozofická esej	
Literatúra: BAUMAN, Z. 1995. <i>Úvahy o postmoderní době</i> . Praha: Sociologické nakladatelství. BAUMAN, Z. 2006. <i>Komunita: hľadanie bezpečia vo svete bez istôt</i> . Bratislava: Spoločnosť slovenských spisovateľov. CORETH, E. – SCHMIDT, J. – EHLEN, P. 2003. <i>Filosofie 19. století</i> . Olomouc. HARARI, Y. N. 2021. <i>Homo Deus. Stručné dějiny zítřka</i> . Leda. KOLMAN, V. 2005. <i>Možnost, skutečnost, nutnost</i> . Praha: Filosofie. SAINT-EXUPÉRY, A. 2003. <i>Malý princ</i> . Bratislava: Mladé letá. SPONVILLE-COMTE, A. 2020. <i>Duch ateismu</i> . Praha: Filosofie.	

WRIGHT, R. 2001. *Humanizmus ako životný postoj*. Bratislava: Kalligram.

Vysvetlivky: VP – vzdelávací program, VB – vzdelávací blok

Informačný list vzdelávacieho bloku	
Názov VP: Filozofia pre 21. storočie	
Názov VB: Ako ďalej s filozofiou	
Garant VP: prof. Silvia Tomašková	
Lektor/i VB: prof. Silvia Tomašková, doc. Viera Jakubovská, doc. Andrea Javorská, doc. Klement Mitterpach, doc. Tomáš Pružinec, doc. Martin Vašek, Dr. Lenka Kocinová	
Obdobie štúdia VB: Ročník: 2. ročník	Forma výučby: prezenčná
Semester: Letný	Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách) za VB: 7 stretnutí po 120 minút
Podmieňujúce VB: nie sú	
Všeobecný cieľ VB: Poskytnúť účastníkom vzdelávania náhľad do vybraných oblastí filozofie a sprostredkovať im spôsob ako filozoficky pristupovať k súčasnému svetu.	
Vzdelávací štandard	Obsahový štandard VB: Témy: 1. Ako nám môže filozofická reflexia skvalitniť život? (prof. Tomašková) 2. Obsesia telom a drezúra tela (doc. Jakubovská) 3. Etické pojmoslovie vo filozofickom myslení Pavla Straussa. Výzvy pre 21. storočie (doc. Pružinec) 4. Filozofia náboženstva v 21. storočí IV (doc. Vašek) 5. Rečové hry a interpretačná ústretovosť (Dr. Kocinová) 6. Sloboda osobná alebo politická? Čo vôbec dokážeme chcieť? (doc. Mitterpach) 7. Európa a filozofický koncept starosti o dušu (doc. Javorská)
	Výkonový štandard (výsledky vzdelávania) VB: Spôsobilosti: - účastník kurzu premýšľa o zmysluplnosti vybraných filozofických otázok a ich možnom dopade na každodennú skúsenosť; - frekventant sa pokúša aplikovať získané poznatky do praxe; vie vyriešiť problémovú situáciu; pozná vybrané pojmy a dokáže ich zadefinovať; - poznáva filozofiu slovenského mysliteľa Pavla Straussa a vie sa v základných líniách orientovať v jeho filozofickom odkaze pre budúcnosť; - uvažuje o vzťahu filozofie a náboženstva; - poznáva teóriu rečových hier, radikálnej interpretácie aj princíp interpretačnej ústretovosti, dokáže reflektovať jazyk a jeho vybrané aspekty z fil. hľadiska; - reflektuje prítomnosť a miesto problematiky idey slobody v súčasnom myslení a spoločensko-politickom, kultúrnom a prírodovednom diskurze; - oboznamuje sa s témou filozofie dejín, problematikou spoločného vzniku filozofie a politiky, uvažuje o dejinách Európy ako dejinách starostlivosti o dušu.

Metódy dosiahnutia výsledkov vzdelávania: prednáška, diskusia, analýza problémov, riešenie problémov, spätná väzba	
Spôsob hodnotenia a ukončenia VB: kolokvium, filozofická esej	
Literatúra: CARROLI, LEWIS. 2022. <i>Alica v krajine zázrakov</i> . Bratislava: Slovart. DAVIDSON, D. 1997. <i>Čin, myseľ, jazyk</i> . Bratislava: Archa. FUNDA, O. 2009. <i>Když se rákos chvěje nad hladinou</i> . Praha: Karolinum. JAKUBOVSKÁ, V. a kol. 2018. <i>Reflexia tela a telesnosti v kontexte súčasného umenia a digitálnych médií</i> . Boskovice: František Šalé – Albert. LIPOVETSKY, G. 2007. <i>Paradoxní štěstí: esej o hyperkonzumní společnosti</i> . Praha: Prostor. PATOČKA, J. 1999. Evropa a doba poevropská. In: Patočka, J.: <i>Péče o duši II</i> . Praha: Oikoymenh. PRUŽINEC, T. 2023. Sonda do etického pojmoslovía filozofického myslenia Pavla Straussa. In: <i>Etické teórie - neetická prax : 19.10.2022-21.10.2022</i> , Stará Lesná / ed. Róbert Maco, Andrej Rozemberg. Bratislava: Slovenské filozofické združenie pri SAV, s. 114 – 123. ŽIŽEK, S. 2011. <i>Jednou jako tragédie, podruhé jako fraška aneb Proč musela utopie liberalismu zemřít dvakrát</i> . Rybka Publishers.	

Vysvetlivky: VP – vzdelávací program, VB – vzdelávací blok